TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2007. gada 26. jūnijā *

Lieta C-284/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 7. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 1. jūlijā tiesvedībā

T-Mobile Austria GmbH,

3G Mobile Telecommunications GmbH,

mobilkom austria AG, iepriekš *mobilkom austria AG & Co. KG,*

master-talk Austria Telekom Service GmbH & Co. KG,

ONE GmbH,

Hutchison 3G Austria GmbH,

tele.ring Telekom Service GmbH,

* Tiesvedības valoda — vācu.

tele.ring Telekom Service GmbH, kā ***TRA 3G Mobilfunk GmbH*** tiesību pārņēmēja,

pret

Republik Österreich.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnarts [*K. Lenaerts*], P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un J. Klučka [*J. Klučka*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] (referents) un U. Lehmuss [*U. Lõhmus*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāri B. Fileps [*B. Fülöp*] un K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratori,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 7. februārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *T-Mobile Austria GmbH* vārdā — F. Haidingers [*F. Heidinger*] un V. Puncs [*W. Punz*], *Rechtsanwälte*,

— *3G Mobile Telecommunications GmbH* un *mobilkom austria AG* vārdā — P. Hubers [*P. Huber*], *Rechtsanwalt*,

— *master-talk Austria Telekom Service GmbH & Co. KG*, *ONE GmbH* un *Hutchison 3G Austria GmbH* vārdā — E. Lihtenbergers [*E. Lichtenberger*] un K. Reters [*K. Retter*], *Rechtsanwälte*,

— *tele.ring Telekom Service GmbH* vārdā — T. Kustors [*T. Kustor*] un B. Polsters [*B. Polster*], *Rechtsanwälte*, kā arī K. Štaringers [*C. Staringer*], universitātes profesors,

— *Republik Österreich* vārdā — U. Vailers [*U. Weiler*], pārstāvis,

— Austrijas valdības vārdā — H. Dosi [*H. Dossi*], J. Bauers [*J. Bauer*] un K. Knehts [*C. Knecht*], pārstāvji,

— Dānijas valdības vārdā — J. Molde [*J. Molde*], pārstāvis, kam palīdz K. Hagels-Sorensens [*K. Hagel-Sørensen*], *advokat*,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un K. D. Kvasovskis [*C.-D. Quassowski*], kā arī K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji, kuriem palīdz K. Štops [*K. Stopp*] un B. Burgmaijers [*B. Burgmaier*], *Rechtsanwälte*,

— Spānijas valdības vārdā — H. Rodrigess Karkamo [*J. Rodríguez Cárcamo*], pārstāvis,

— Īrijas vārdā — E. Estons [*A. Aston*] un G. Kloesijs [*G. Clohessy*], *SC*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un M. de Hrāfe [*M. de Grave*], pārstāvji,

— Polijas valdības vārdā — J. Pietras [*J. Pietras*], pārstāvis,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — M. Bezels [*M. Bethell*] un R. Kodvela [*R. Caudwell*], pārstāvji, kuriem palīdz K. Parkers [*K. Parker*] un K. Vajda [*C. Vajda*], *QC*, kā arī Dž. Perecs [*G. Peretz*], *barrister*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Gross [*K. Gross*], R. Liāls [*R. Lyal*], M. Šoters [*M. Shotter*] un D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 7. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par

apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Sestā direktīva"), un it īpaši tās 4. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar apvienotajām tiesvedībām pamata prāvās *T-Mobile Austria GmbH, 3G Mobile Telecommunications GmbH, mobilkom austria AG,* iepriekš *mobilkom austria AG & Co. KG, master-talk Austria Telekom Service GmbH & Co. KG, ONE GmbH, Hutchison 3G Austria GmbH, tele.ring Telekom Service GmbH* un *TRA 3G Mobilfunk GmbH,* kuras tiesības ir pārņēmusi *tele.ring Telekom Service GmbH* pret *Republik Österreich* nolūkā no tās saņemt rēķinus, lai atskaitītu priekšnodoklī samaksāto pievienotās vērtības nodokli (turpmāk tekstā — "PVN"), par maksājumiem, kas veikti par prasītājām pamata lietās piešķirtajām tiesībām izmantot elektromagnētiskā spektra frekvences publisko mobilo telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanai (turpmāk tekstā — "pamata prāvās aplūkotās izmantošanas tiesības").

Atbilstošās tiesību normas

Tiesību normas par PVN

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Atbilstoši Sestās direktīvas 2. panta 1. punktam PVN ir jāmaksā par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kā tāds rīkojas.

4 Šīs direktīvas 4. pantā ir noteikts:

"1. "Nodokļa maksātājs" nozīmē visas personas, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta.

2. Šā panta 1. punktā minētā saimnieciskā darbība aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju darbības, ieskaitot kalnrūpniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbības. Ilglaicīga materiāla vai nemateriāla īpašuma [pastāvīga ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas] izmantošana nolūkā gūt no tā ienākumus arī uzskatāma par saimniecisku darbību.

[..]

5. Valstis, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā publiskās pārvaldes iestādes, pat ja tās šo darbību vai darījumu sakarā ievāc nodokļus, iemaksas, ziedojumus vai maksājumus.

Tomēr, iesaistoties šādās darbībās vai darījumos, tās uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz minētajām darbībām vai darījumiem, ja to uzlūkošana par personām, kas nav nodokļu maksātāji, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus.

Katrā ziņā šīs iestādes uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz D pielikumā uzskaitītajām darbībām, ja tās neveic tik niecīgā apjomā, ka ir nenozīmīgas.

[..]"

5 Šīs direktīvas 17. pantā ir paredzēts:

"1. Atskaitīšanas tiesības rodas brīdī, kad atskaitāmais nodoklis kļūst iekasējams.

2. Ja preces un pakalpojumus nodokļa maksātājs izmanto ar nodokli apliekamiem darījumiem, viņam ir tiesības atskaitīt no nodokļa, kurš viņam jāmaksā:

a) pievienotās vērtības nodokli, kas maksājams vai samaksāts par precēm vai pakalpojumiem, kurus viņam jau piegādājis vai sniedzis vai vēl piegādās vai sniegs cits nodokļa maksātājs;

[..]."

6 Sestās direktīvas D pielikuma 1. punktā ir minētas telekomunikācijas.

Valsts tiesiskais regulējums

7 Atbilstoši 1994. gada Likuma par apgrozījuma nodokli (*Umsatzsteuergesetz 1994, BGBl.* Nr. 663/1994, turpmāk tekstā — "*UStG* 1994") 1. panta 1. punkta 1. apakšpunktam ar PVN apliek piegādes un citus pakalpojumus, ko pret atlīdzību valsts teritorijā sniedz komersants savas komercdarbības ietvaros. Šajā tiesību normā ir precizēts, ka pamatojoties uz normatīvu vai administratīvu aktu veiktu darījumu vai darījumu, kas ir uzskatāms par veiktu atbilstoši tiesību normai, tāpat apliek ar nodokli.

8 Atbilstoši *UStG* 1994 2. panta 1. punktam par komersantu uzskata personu, kas neatkarīgi veic komerciālu vai profesionālu darbību, proti, ikvienu pastāvīgu darbību nolūkā gūt ienākumus. Saskaņā ar šī panta 3. punktu publisko tiesību subjekti komercdarbību vai profesionālo darbību principā veic tikai izmantojot savus komercuzņēmumus.

9 *UStG* 1994 11. panta 1. punkta pirmajā un otrajā teikumā ir paredzēts — ja komersants veic darījumus *UStG* 1994 1. panta 1. punkta 1. apakšpunkta nozīmē, viņš var izsniegt rēķinus. Ja viņš veic darījumus cita komersanta interesēs viņa uzņēmuma vajadzībām vai juridiskas personas interesēs, kas nav komersants, tam ir jāizsniedz rēķini.

10 Šajos rēķinos atbilstoši *UStG* 1994 11. panta 1. punkta 6. apakšpunktam ir jānorāda veiktajam darījumam atbilstošā PVN summa.

11 No Likuma par uzņēmuma ienākumu nodokli (*Körperschaftststeuergesetz*, *BGBl.* Nr. 401/1988, turpmāk tekstā — "*KStG*") 2. panta 1. punkta izriet, ka publisko tiesību subjekta komercuzņēmums ir jebkurš uzņēmums, kas ir saimnieciski patstāvīgs un tikai vai galvenokārt privātā sektorā veic pastāvīgu saimniecisku darbību nolūkā gūt ienākumus vai citas ekonomiskās priekšrocības, ja tas nepiedalās vispārējā tirdzniecībā, izņemot lauksaimniecību un mežsaimniecību.

12 *KStG* 2. panta 5. punktā tomēr ir paredzēts, ka par privātā sektorā veiktu saimniecisko darbību šī panta 1. punkta nozīmē neuzskata darbību, ko pamatā īsteno valsts vara.

Tiesību normas par pamata prāvās aplūkoto izmantošanas tiesību piešķiršanu

Kopienu tiesiskais regulējums

13 Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīva 97/13/EK par vispārējo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu sakaru pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.) bija spēkā līdz 2003. gada 25. jūlijam.

14 Šīs direktīvas 2. panta 1. punktā ir noteikts:

"Šajā direktīvā:

[..]

d) "pamatprasības" ir ar ekonomiku nesaistīti iemesli sabiedrības interesēs, kuru dēļ kāda dalībvalsts var noteikt sakaru tīkla izveides un/vai pārvaldības, kā arī sakaru pakalpojumu sniegšanas nosacījumus. Šie iemesli ir tīkla darbības drošība, tīkla viengabalainības uzturēšana, gadījumā, kad tie ir pamatoti, pakalpojumu savietojamība, datu aizsardzība, ar vides aizsardzību un pilsētas un lauku plānošanas mērķiem saistīti iemesli, kā arī vajadzība efektīvi izmantot frekvenču spektru un novērst radiosakaru sistēmu un citu kosmosa vai zemes tehnisko sistēmu savstarpējos traucējumus. [..]"

15 Atbilstoši šīs direktīvas 3. panta 3. punkta otrajam teikumam:

"Dalībvalstis var izdot individuālu licenci vienīgi tad, ja saņēmējam ir piešķirta iespēja izmantot nepietiekamus fiziskos vai citus resursus vai ja uz to attiecas īpaši pienākumi vai tiesības saskaņā ar III sadaļas noteikumiem."

16 Direktīvas 97/13 4. panta 1. punktā vispārējo atļauju piešķiršanas nosacījumi ir precizēti šādi:

"Kad dalībvalstis paredz sakaru pakalpojumu sniegšanu pēc vispārējām atļaujām, nosacījumi, kurus var pievienot šādām atļaujām, ir noteikti pielikuma 2. un 3. punktā. Šādas atļaujas nosaka iespējami mazāk ierobežojošu režīmu, kas nodrošina pielikuma 2. un 3. punktā izvirzīto attiecīgo pamatprasību un citu prasību īstenošanu sabiedrības interesēs."

17 Šīs direktīvas III sadaļa, kas ietver 7.–11. pantu, reglamentē individuālās licences, ja situācija pamato šādu licenču piešķiršanu. Šīs direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka "nosacījumi, kurus papildus tiem, kas noteikti vispārējām atļaujām, pamatoti var pievienot individuālām licencēm, ir norādīti pielikuma 2. un 4. punktā". Atbilstoši minētā pielikuma 2.1. un 4.2. punktam runa ir par nosacījumiem, kas paredzēti, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajām pamatprasībām, kā arī īpaši nosacījumi saistībā ar radiofrekvenču efektīvu izmantošanu un pārvaldību.

18 Piemērojot Direktīvas 97/13 10. panta 1. punktu, dalībvalstis var ierobežot individuālu licenču skaitu tikai tiktāl, ciktāl tādējādi nodrošināma radiofrekvenču efektīva izmantošana. Atbilstoši šī panta 2. punkta pirmajam ievilkumam tām šajā sakarā ir pietiekami jānovērtē vajadzība iespējami palielināt ērtības lietotājiem un sekmēt konkurences attīstību. Šī panta 3. punkta pirmā daļa liek dalībvalstīm izdot šādas individuālas licences, pamatojoties uz atlases kritērijiem, kuriem ir jābūt objektīviem, nediskriminējošiem, pārskatāmiem, samērīgiem un pietiekami izvērstiem.

19 No šīs direktīvas 11. panta 1. punkta izriet, ka par licenču izsniegšanu var iekasēt nodevu, kas "sedz vienīgi administratīvās izmaksas, kas saistās ar piemērojamo licenču izdošanu, vadību, kontroli un īstenošanu". Šī panta 2. punktā turklāt ir paredzēts:

"Neskarot 1. punkta noteikumus, gadījumos, kad ir jāizmanto ierobežoti resursi, dalībvalstis var atļaut savām valsts regulatīvajām iestādēm iekasēt maksājumus, ko nosaka vajadzība nodrošināt minēto resursu optimālu izmantošanu. Minētie maksājumi ir nediskriminējoši un, tos nosakot, jo īpaši ņem vērā vajadzību attīstīt jaunus pakalpojumus un konkurenci."

20 Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.) no 2003. gada 25. jūlija atcēla un aizstāja Direktīvu 97/13.

21 Direktīvas 2002/21 9. pantā ir noteikts:

"[..]

3. Dalībvalstis var izveidot noteikumus uzņēmumiem attiecībā uz radio frekvenču izmantošanas tiesību nodošanu citiem uzņēmumiem.

4. Valsts pārvaldes iestādes nodrošina to, ka uzņēmuma nodomu nodot radio frekvenču izmantošanas tiesības paziņo valsts pārvaldes iestādei, kas ir atbildīga par spektra piešķiršanu, un ka nodošana notiek saskaņā ar procedūrām, ko noteikusi valsts pārvaldes iestāde, un tā ir tikusi publiskota. Valsts pārvaldes iestādes nodrošina, ka jebkuras šādas nodošanas rezultātā netiek izkropļota konkurence. Ja radio frekvences izmantošana ir saskaņota ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta] Lēmuma Nr. 676/2002/EK [par reglamentējošiem noteikumiem radio spektra politikai Eiropas Kopienā (radio spektra lēmums) (OV L 108, 1. lpp.)] vai citu Kopienas pasākumu piemērošanu, jebkura šāda nodošana nerada izmaiņas minētās radio frekvences izmantošanā."

Valsts tiesiskais regulējums

22 Piemērojot Likuma par telekomunikācijām (*Telekommunikationsgesetz, BGBl. I*, Nr. 100/1997, turpmāk tekstā — "*TKG*") 14. pantu redakcijā, kas tika piemērota faktisko apstākļu rašanās laikā, lai sniegtu mobilo balss telefonsakaru pakalpojumus un citus publiskos mobilo sakaru pakalpojumus ar pašu pārvaldītiem mobilo komunikāciju tīkliem, ir nepieciešama koncesija.

23 Atbilstoši *TKG* 15. panta 2. punkta 3. apakšpunktam attiecībā uz publisko mobilo telekomunikāciju sakaru pakalpojumu sniegšanas koncesijām tādu piešķir, ja pieteikuma iesniedzējam ir piešķirtas frekvences vai tās var piešķirt vienlaicīgi ar minēto koncesiju.

24 Saskaņā ar *TKG* 21. panta 1. punktu mobilo telekomunikāciju koncesijas īpašniekiem, lai nodrošinātu frekvenču spektra efektīvu izmantošanu, papildus frekvenču izmantošanas nodevai ir jāveic vienreizējs vai ikgadējs maksājums par frekvenču izmantošanu.

25 *TKG* 49. panta 4. punktā, aplūkojot to kopā ar šī likuma 111. pantu, ir paredzēts, ka publisko mobilo sakaru pakalpojumu un citu publisko telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanai paredzēto frekvenču piešķiršana ir ietverta *Telekom-Control-Kommission* (Telekomunikāciju kontroles komisija, turpmāk tekstā — "*TCK*") kompetencē.

26 Piešķiršanas procedūru reglamentē *TKG* 49.a panta 1. punkts, kurā ir noteikts:

"Regulatīvajai iestādei tās rīcībā esošās radio frekvences ir jāpiešķir tam pieteikuma iesniedzējam, kas atbilst 15. panta 2. punkta 1. un 2. apakšpunktā paredzētajiem vispārējiem nosacījumiem un nodrošina visefektīvāko radio frekvenču izmantošanu, kas ir atkarīgs no piedāvātās atlīdzības par tiesībām izmantot frekvences apmēra."

27 Atbilstoši *TKG* 108. un 109. pantam *TCK* ir izveidota sabiedrības *Telekom-Control GmbH* veidā, kuras vienīgais dalībnieks ir Austrijas valsts.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

28 1999. gada 3. maijā *TCK* izsoles kārtībā piešķīra pamata prāvā aplūkotās tiesības izmantot t.s. "GSM" frekvences (standarts *DCS-1800*) *tele.ring Telekom Service GmbH*, par to saņemot maksājumu EUR 98 108 326 apmērā, bet 2000. gada 7. februārī — tiesības izmantot Eiropas radiosakaru sistēmas *TETRA* frekvences *master-talk Austria Telekom Service GmbH & Co. KG* par summu EUR 4 832 743,47 apmērā.

29 2000. gada 20. novembrī *TCK* piešķīra pamata prāvā aplūkotās tiesības izmantot t.s. "UMTS" mobilo sakaru sistēmas (standarts IMT-2000) frekvences. Procedūras, kura tāpat norisinājās izsoles kartībā, rezultātā šīs tiesības tika piešķirtas *T-Mobile Austria GmbH, 3G Mobile Telecommunications GmbH, mobilkom austria AG & Co. KG, Hutchison 3G Austria GmbH, ONE GmbH* un *TRA 3G Mobilfunk GmbH* par kopējo atlīdzības summu EUR 831 595 241,10 apmērā.

30 Ar prasību prasītāji pamata lietā vēlas panākt, lai *Republik Österreich* tiem izsniedz rēķinus par pamata lietā aplūkoto izmantošanas tiesību piešķiršanu, jo šie rēķini ir nepieciešami, lai atskaitītu priekšnodoklī samaksāto PVN, piemērojot valsts tiesību aktus, ar kuriem transponēts Sestās direktīvas 17. pants.

31 Šādos apstākļos *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* [Vīnes Apgabala civillietu tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Sestās direktīvas [..] 4. panta 5. punkta trešā daļa kopā ar D pielikuma 1. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts veikta tiesību izmantot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvences saskaņā ar *UMTS/IMT-2000*, *GSM-DCS-1800* un *TETRA* standartiem (turpmāk tekstā — "mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesības") piešķiršana pret maksājumu par frekvenču izmantošanu ir telekomunikāciju jomā ietverama darbība?

2) Vai Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kuras tiesību aktos nav paredzēts [šajā tiesību normā] minētais "nozīmīgas" darbības (*de minimis* noteikums) kritērijs kā nosacījums ar nodokli apliekamas personas statusam, visos gadījumos ir uzskatāma par nodokļa maksātāju, veicot jebkuru darbību telekomunikāciju nozarē, neatkarīgi no šo darbību apmēra?

3) Vai Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts piešķirtas tiesības izmantot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvences apmaiņā pret maksu par kopējo summu attiecīgi EUR 831 595 241,10 apmērā (*UMTS/IMT-2000*), EUR 98 108 326,00 apmērā

(*GSM/DCS-1800*) un EUR 4 832 743,47 apmērā (*TETRA*) ir uzskatāmas par pietiekami nozīmīgām darbībām, lai dalībvalsts, veicot šo darbību, būtu uzskatāma par nodokļa maksātāju?

4) Vai Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka konkurence tiktu ievērojami izkropļota, ja, piešķirot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesības pret izmantošanas maksu kopsummā attiecīgi EUR 831 595 241,10 apmērā (*UMTS/IMT-2000*), EUR 98 108 326,00 apmērā (*DCS-1800* kanāli) un EUR 4 832 743,47 apmērā (*TETRA*), dalībvalsts nepiemērotu šiem maksājumiem apgrozījuma nodokli, lai gan privātpersonām, kas izsaka savu piedāvājumu par šo frekvenču izmantošanu, šis darījums ir jāapliek ar [šo] nodokli?

5) Vai Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts darbības, piešķirot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesības mobilo telekomunikāciju operatoriem, vispirms nosakot piedāvājumu ar augstāko atlīdzību par frekvenču izmantošanas tiesībām, bet vēlāk frekvences piešķirot personai, kas piedāvājusi lielāko atlīdzību, [šī valsts] neveic [rīkojoties] kā valsts iestāde, lai [minētā valsts], veicot šo darbību, būtu uzskatāma par nodokļa maksātāju neatkarīgi no akta, ar kuru notiek piešķiršana, juridiskās kvalifikācijas atbilstoši attiecīgās [..] valsts tiesībām?

6) Vai Sestās direktīvas 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka piektajā jautājumā raksturotā dalībvalsts veiktā mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršana ir jāuzskata par saimniecisku darbību, bet dalībvalsts, kas veic šo darbību, ir uzskatāma par nodokļa maksātāju?

7) Vai Sestā direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka maksājumi par mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršanu ir bruto summas (kas jau ietver PVN) vai neto summas (kurām vēl var pievienot PVN)?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par sesto jautājumu

32 Ar šo jautājumu, kas ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dalībvalsts izsoles kārtībā piešķirot tādas tiesības kā pamata prāvā aplūkotās izmantošanas tiesības veic "saimniecisko darbību" Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta nozīmē.

33 Atbilstoši Sestās direktīvas 4. panta 1. punktam par nodokļu maksātāju uzskata visas personas, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru tā paša panta 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta. Šis "saimnieciskās darbības" jēdziens minētajā 2. punktā ir definēts kā tāds, kas aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju darbības, tostarp pastāvīgu ķermenisku vai bezķermenisku lietu izmantošanu nolūkā gūt no tā ienākumus.

34 Šajā sakarā ir jāprecizē — kaut gan Sestās direktīvas 4. pants nosaka ļoti plašu PVN piemērošanas jomu, šajā tiesību normā ir minēta tikai saimnieciska rakstura darbība (šajā sakarā skat. 1996. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-306/94 *Régie dauphinoise*, *Recueil*, I-3695. lpp., 15. punkts; 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-77/01 *EDM*, *Recueil*, I-4295. lpp., 47. punkts, un 2005. gada 26. maija spriedumu lietā C-465/03 *Kretztechnik*, Krājums, I-4357. lpp., 18. punkts).

35 No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka nodokļu maksātāja jēdziena un saimnieciskās darbības jēdziena definīciju analīze parāda saimnieciskās darbības jēdziena piemērošanas jomu un tā objektīvo raksturu, jo tiek aplūkota pati darbība, neatkarīgi no tās mērķa un rezultāta (skat. tostarp 2006. gada 21. februāra spriedumu lietā C-223/03 *University of Huddersfield*, Krājums, I-1751. lpp., 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka pamata lietā *TCK* veikto darbību veidoja dažu elektromagnētiskā spektra frekvenču lietošanas tiesību piešķiršana uz noteiktu laiku izsoles kārtībā saimnieciskās darbības subjektiem. Pēc šīs piešķiršanas procedūras šiem saimnieciskās darbības subjektiem tiek izsniegta atļauja izmantot tādējādi iegūtās tiesības uzstādīt telekomunikāciju iekārtas, kas darbojas šajā konkrētajā elektromagnētiskā spektra sektoros.

37 Tādēļ ir jānosaka, vai šādas atļaujas izsniegšana pati par sevi ir uzskatāma par "ķermeniskas lietas izmantošanu" Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta nozīmē.

38 Vispirms būtu svarīgi precizēt, ka šajā tiesību normā atbilstoši PVN kopējās sistēmas neitralitātes principa prasībām "izmantošanas" jēdziens attiecas uz visiem darījumiem neatkarīgi no to juridiskās formas, kurus veicot, no attiecīgās ķermeniskās lietas pastāvīgi tiek gūti ienākumi (šajā sakarā skat. 1990. gada 4. decembra spriedumu lietā C-186/89 *Van Tiem*, *Recueil*, I-4363. lpp., 18. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *EDM*, 48. punkts, un 2004. gada 21. oktobra spriedumu lietā C-8/03 *BBL*, Krājums, I-10157. lpp., 36. punkts).

39 Šajā sakarā ir jānorāda, ka pamata prāvā aplūkotā darbība ietver atļauju izsniegšanu, kas to saņēmējiem saimnieciskās darbības subjektiem ļauj uzsākt izmantot no atļaujas izrietošās tiesības, mobilo telekomunikāciju tirgū sabiedrībai piedāvājot savus pakalpojumus pret atlīdzību.

40 Šāda darbība ir līdzeklis, lai izpildītu Kopienu tiesībās izvirzītās prasības, tostarp lai nodrošinātu frekvenču spektra efektīvu izmantošanu un novērstu radiosakaru sistēmu un citu kosmosa vai zemes tehnisko sistēmu savstarpējos traucējumus, kā arī radiofrekvenču efektīvu pārvaldi, kā tas izriet no Direktīvas 97/13 2. panta 1. punkta d) apakšpunkta, aplūkojot to kopā ar 4. panta 1. punktu un 8. panta 1. punktu.

41 Turklāt ir jāuzsver, ka šādu atļauju izsniegšana atbilstoši gan Direktīvai 97/13, gan *TKG* ietilpst tikai attiecīgās dalībvalsts kompetencē.

42 Tādēļ tāda darbība, kas aplūkota pamata prāvā, ir aplūkojama kā nepieciešamība un priekšnosacījums tādu saimnieciskās darbības subjektu kā prasītāji pamata lietā piekļuvei mobilo telekomunikāciju tirgum. Tā nav valsts kompetentās iestādes piedalīšanās minētajā tirgū. Tikai tie subjekti, kas saņēmuši piešķirtās tiesības, darbojas attiecīgajā tirgū, izmantojot attiecīgo ķermenisko lietu, lai pastāvīgi gūtu ienākumus.

43 Šādos apstākļos tādu darbību, kas aplūkota pamata prāvā, ievērojot tās raksturu, saimnieciskās darbības subjekti neveic. Šajā sakarā ir jāuzsver — nav nozīmes tam, ka minētajiem subjektiem no tā brīža bija iespēja nodot tālāk savas radiofrekvenču

izmantošanas tiesības. Šāda nodošana, kaut gan to kontrolē par frekvenču piešķiršanu atbildīgā valsts reglamentējošā iestāde, atbilstoši Direktīvas 2002/21 9. panta 4. punktam nav pielīdzināma valsts īstenotajai atļauju izsniegšanai.

44 Tādēļ, piešķirot šādu atļauju, kompetentā valsts iestāde nepiedalās tādas ķermeniskas lietas izmantošanā, ko veido tiesības izmantot radiofrekvenču spektru, lai pastāvīgi gūtu ienākumus. Ar šo piešķiršanas procedūru šī iestāde tikai veic tai uzticētās elektromagnētiskā spektra izmantošanas kontroles un reglamentācijas darbības.

45 Turklāt tas, ka par tādu tiesību kā pamata prāvā aplūkotās izmantošanas tiesības piešķiršanu ir jāmaksā atlīdzība, negroza šīs darbības juridisko kvalifikāciju (šajā sakarā skat. 1997. gada 18. marta spriedumu lietā C-343/95 *Diego Calì & Figli*, *Recueil*, I-1547. lpp., 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Tādēļ šāda piešķiršana nav "saimnieciskā darbība" Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta nozīmē.

47 Šo secinājumu neietekmē arguments, saskaņā ar kuru, ņemot vērā šīs direktīvas 4. panta 5. punktu, nevar noliegt, ka publisko tiesību subjekta veikta regulējoša darbība ir saimnieciskā darbība šīs pašas direktīvas 4. panta 2. punkta nozīmē, kas šo subjektu liek uzskatīt šajā direktīvā par nodokļu maksātāju.

48 Pat pieņemot, ka šādu regulējošu darbību var uzskatīt par saimniecisku darbību, ir tikai jāpiemēro Sestās direktīvas 4. panta 5. punkts, kas liek iepriekš konstatēt aplūkotās darbības saimniecisko raksturu. No šī sprieduma 46. punktā sniegtās atbildes tomēr izriet, ka tā tāda nav.

49 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz sesto jautājumu ir jāatbild — Sestās direktīvas 4. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka par frekvenču piešķiršanu atbildīgās valsts reglamentējošās iestādes veikta tādu tiesību kā pamata prāvā aplūkotās izmantošanas tiesības piešķiršana izsoles kārtībā nav saimnieciska darbība šīs normas nozīmē un tādēļ šī direktīva tai nav piemērojama.

Par citiem jautājumiem

50 Ņemot vērā uz sesto jautājumu sniegto atbildi, uz citiem iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, 4. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka par frekvenču piešķiršanu atbildīgās valsts reglamentējošās iestādes veikta tādu tiesību kā elektromagnētiskā spektra frekvenču izmantošanas tiesības piešķiršana izsoles kārtībā, lai sabiedrībai sniegtu mobilo telekomunikāciju pakalpojumus, nav saimnieciska darbība šīs normas nozīmē un tādēļ šī direktīva tai nav piemērojama.

[Paraksti]